

ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ **EVANGHELIA DUPĂ IOAN**

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α CAPITOLUL 1

1. Ἐν ἀρχῇ La început **ἦν** era **ὁ Λόγος**, Cuvântul **καὶ ὁ Λόγος ἦν** și Cuvântul era **πρὸς τὸν Θεόν**, la Dumnezeu, **καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος**, și Dumnezeu era Cuvântul. 2. **Οὗτος** Acesta **ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν**. era întru început la Dumnezeu. 3. **πάντα** Toate **δι' αὐτοῦ** printr-Însul **ἐγένετο**, s-au făcut **καὶ χωρὶς αὐτοῦ** și fără de Dânsul **ἐγένετο οὐδὲ nimic nu s-a făcut ἐν ᾧ γέγονεν**. ce s-a făcut. 4. **ἐν αὐτῷ** Întru Dânsul **ζωὴ ἦν**, viață era, **καὶ ἡ ζωὴ ἦν** și viața era **τὸ φῶς lumina τῶν ἀνθρώπων**. oamenilor. 5. **καὶ τὸ φῶς** Și lumina **ἐν τῇ σκοτίᾳ** întru întuneric **φαίνει**, luminează; **καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ** și întunerecul pe dânsa **οὐ κατέλαβεν**. nu o a cuprins.

6. Ἐγένετο Fost-a **ἄνθρωπος** om **ἀπεσταλμένος** trimis **παρὰ Θεοῦ**, de la Dumnezeu, **ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης**. numele lui Ioan. 7. **οὗτος ἦλθεν** Acesta a venit **εἰς μαρτυρίαν**, spre mărturie, **ἵνα μαρτυρήσῃ** ca să mărturisească **περὶ τοῦ φωτός**, de Lumină, **ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ**. ca toți să creadă prin el. 8. **οὐκ ἦν** **ἐκεῖνος τὸ φῶς**, Nu era acela Lumina, **ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός**. ci ca să mărturisească de Lumină. 9. Ἦν **τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν**, Era Lumina cea adevărată, **ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον** care luminează pe tot omul **ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον**. ce vine în lume. 10. **ἐν τῷ κόσμῳ ἦν**, În lume era, **καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο**, și lumea printr-Însul s-a făcut, **καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω**. și lumea pe Dânsul nu l-a cunoscut. 11. **εἰς τὰ ἴδια ἦλθε**, Întru ale Sale a venit, **καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν** și ai Săi pe Dânsul **οὐ παρέλαβον**. nu l-au primit. 12. **ὅσοι δὲ Ἰαὺρ** câți **ἔλαβον αὐτόν**, l-au primit pe Dânsul, **ἔδωκεν αὐτοῖς** le-a dat lor **ἐξουσίαν** stăpânire **τέκνα Θεοῦ** γενέσθαι, ca să se facă fii ai lui Dumnezeu, **τοῖς πιστεύουσιν** celor ce cred **εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ**, întru numele Lui, 13. **οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων**, care nu din sânge, **οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός**, nici din poftă trupească, **οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός**, nici din poftă bărbătească, **ἀλλ' ἐκ Θεοῦ** ci de la Dumnezeu **ἐγεννήθησαν**. s-au născut. 14. **Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο** Și Cuvântul trup s-a făcut **καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν**, și s-a sălășluit întru noi, **καὶ ἐθεασάμεθα** și am văzut **τὸν δόξαν αὐτοῦ**, slava Lui, **δόξαν ὡς μονογενοῦς** slavă ca a unui născut **παρὰ πατρός**, din Tatăl, **πλήρης χάριτος** plin de har **καὶ ἀληθείας**, și de adevăr. 15. **Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ** Ioan mărturisea pentru Dânsul **καὶ κέκραγε λέγων** și striga grăind: **οὗτος ἦν ὃν εἶπον**, Acesta era pentru care am zis: **ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος** cel ce după mine vine, **ἔμπροσθέν μου γέγονεν**, mai înainte de mine s-a făcut, **ὅτι πρῶτός μου ἦν**. că mai înainte de mine a fost. 16. **Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ** Și din plinirea Lui **ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν**, noi toți am luat **καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος** și har pentru har; 17. **ὅτι ὁ νόμος** că legea **διὰ Μωϋσέως ἐδόθη**, prin Moise s-a dat, **ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια** iar harul și adevărul **διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο**. prin Iisus Hristos s-a făcut. 18. **Θεὸν οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε**. Pe Dumnezeu nimeni nu l-a văzut niciodinioară; **ὁ μονογενὴς υἱὸς** Cel unul născut **Ἰου**, ὃ ὢν **εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς**, care este în sânul Tatălui, **ἐκεῖνος ἐξηγήσατο**. acela a spus.

19. **Καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ Ἰωάννου**, Și aceasta este mărturia lui Ioan, **ὅτε ἀπέστειλαν οἱ Ἰουδαῖοι ἐξ Ἱεροσολύμων** când au trimes Iudeii din Ierusalim **ἱερεῖς καὶ Λευῖτας** preoți și leviți **ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν** ca să-l întrebe pe dânsul: **σὺ τίς εἶ**; tu

cine ești? 20. **καὶ ὁμολόγησε, Ὡς a mărturisit καὶ οὐκ ἠρνήσατο· și n-a tăgăduit, καὶ ὁμολόγησεν ὅτι οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. și a mărturisit: nu sunt eu Hristosul.** 21. **καὶ ἠρώτησαν αὐτόν· Ὡς l-au întrebat pe dânsul: τί οὖν; ce dar? Ἡλίας εἶ σύ; Ilie ești tu? καὶ λέγει· οὐκ εἰμὶ. Ὡς a zis: nu sunt. ὁ προφήτης εἶ σύ; Proorocul ești tu? καὶ ἀπεκρίθη, οὐ.** Ὡς a răspuns: nu. 22. **εἶπον οὖν αὐτῷ· Deci au zis lui: τίς εἶ; cine ești? ἵνα ἀποκρισιν δώμεν Ca să dăm răspuns τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς· celor ce ne-au trimis pe noi. τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; Ce zici însuși pentru sineți?** 23. **ἔφη· Ὡς a zis: ἐγὼ φωνῆ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, eu sunt glasul celui ce strigă în pustie, εὐθύνετε τὴν ὁδὸν Κυρίου, îndreptați calea Domnului, καθὼς εἶπεν Ἡσαΐας ὁ προφήτης. precum a zis Isaia prorocul.** 24. **καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων· Ὡς trimișii erau din Farisei;** 25. **καὶ ἠρώτησαν αὐτόν καὶ εἶπον αὐτῷ· și l-au întrebat pe dânsul și i-au zis lui: τί οὖν βαπτίζεις, pentru ce dar botezi, εἰ σὺ οὐκ εἶ ὁ Χριστός** dacă nu ești tu Hristosul, **οὔτε Ἡλίας nici Ilie, οὔτε ὁ προφήτης; nici proorocul?** 26. **ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης λέγων· Răspuns-a lor Ioan, grăind: ἐγὼ βαπτίζω ἐν ὕδατι· eu botez cu apă; μέσος δὲ ὑμῶν iar în mijlocul vostru ἔστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. stă, pe care voi nu-l știți.** 27. **αὐτός ἐστιν Ἀcela este ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, cel ce vine după mine, ὃς ἔμπροσθέν μου care mai înainte de mine γέγονεν, s-a făcut, οὐ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος căruia nu sunt vrednic ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. să-i dezleg cureaua încălțămintei lui.** 28. **Ταῦτα ἐν Βηθανία ἐγένετο Acestea s-au făcut în Vitavara (Vitania) πέραν τοῦ Ἰορδάνου, de ceea parte de Iordan, ὅπου ἦν unde era Ἰωάννης βαπτίζων. Ioan botezând.**

29. **Τῇ ἐπαύριον A doua zi βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν Ἰησοῦν ἐρχόμενον πρὸς αὐτόν vede Ioan pe Iisus venind către dânsul καὶ λέγει· și zice: ἶδε ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ iată Mielul lui Dumnezeu, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. care ridică păcatul lumii.** 30. **οὗτός ἐστι Ἀcesta este περὶ οὗ pentru care ἐγὼ εἶπον· eu am zis: ὀπίσω μου după mine ἔρχεται vine ἀνὴρ bărbat, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, care înainte de mine s-a făcut; ὅτι πρῶτός μου ἦν. că mai întâi de mine a fost.** 31. **κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, Ὡς eu nu l-am știut pe el, ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραήλ, ci ca să se arate lui Israil, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ pentru aceasta am venit eu ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. cu apă botezând.** 32. **καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης λέγων Ὡς a mărturisit Ioan, zicând: ὅτι τεθέσμαι τὸ Πνεῦμα că am văzut Duhul καταβαῖνον ὡς περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, ca un porumbel pogorându-se din cer καὶ ἔμεινεν ἐπ' αὐτόν. și a rămas peste Dânsul.** 33. **κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν, Ὡς eu nu l-am știut pe el, ἀλλ' ὁ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ci cela ce m-a trimis pe mine să botez cu apă, ἐκεῖνός μοι εἶπεν· acela mi-a zis mie: ἐφ' ὃν ἂν ἴδης τὸ Πνεῦμα καταβαῖνον peste care vei vedea Duhul pogorându-se καὶ μένον ἐπ' αὐτόν, și rămânând peste Dânsul, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ. acela este care botează cu Duh Sfânt.** 34. **κἀγὼ ἐώρακα Ὡς eu am văzut καὶ μεμαρτύρηκα și am mărturisit ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. că acesta este Fiul lui Dumnezeu.**

35. **Τῇ ἐπαύριον A doua zi πάλιν iarăși εἰστήκει sta ὁ Ἰωάννης Ioan καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο, și din ucenicii lui doi,** 36. **καὶ ἐμβλέψας și căutând τῷ Ἰησοῦ περιπατοῦντι λέγει· la Iisus care umbla, zice: ἶδε ὁ ἄμνος τοῦ Θεοῦ. iată Mielul lui Dumnezeu!** 37. **καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ Ὡς l-au auzit pe el οἱ δύο μαθηταὶ cei doi ucenici λαλοῦντος, grăind, καὶ ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ. și au mers după Iisus.** 38. **στραφεῖς δὲ ὁ Ἰησοῦς Iar întorcându-se Iisus καὶ θεασάμενος αὐτοὺς și văzându-i pe ei ἀκολουθοῦντας λέγει αὐτοῖς· mergând după El, a zis lor: 39. τί ζητεῖτε; ce căutați?**

οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· *Iar ei i-au zis Lui: ῥαββί· Ravvi, ὃ λέγεται ce se zice ἐρμηνευόμενον tâlcuindu-se, διδάσκαλε· Învățătorule, ποῦ μένεις; unde locuiеști?* 40. λέγει αὐτοῖς· *A zis lor: ἔρχεσθε veniți και ἴδετε. și vedeți. ἦλθον οὖν Au venit και εἶδον și au văzut ποῦ μένει, unde locuiеște, και παρ' αὐτῷ și la El ἔμειναν au rămas τὴν ἡμέραν ἐκείνην· în ziua aceea, ὥρα ἦν ὡς δεκάτη. și era ca la al zecelea ceas.* 41. ἦν Ἀνδρέας *și era Andrei, ὁ ἀδελφὸς Σίμωνος Πέτρου fratele lui Simon Petru, εἷς ἐκ τῶν δύο unul din cei doi τῶν ἀκουσάντων παρὰ Ἰωάννου care auzise de la Ioan και ἀκολουθησάντων αὐτῷ. și mersese după Dânsul.* 42. εὕρισκει *A aflat οὗτος acesta πρῶτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον Σίμονα întâi pe Simon, fratele său και λέγει αὐτῷ· și i-a zis lui: εὕρηκαμεν am aflat τὸν Μεσσίαν· pe Mesia, ὃ ἐστι μεθερμηνευόμενον Χριστός· ce se tâlcuiește Hristos.* 43. και ἤγαγεν αὐτὸν *și l-a adus pe dânsul πρὸς τὸν Ἰησοῦν. către Iisus. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς εἶπε· și căutând la el Iisus, a zis: σὺ εἶ Σίμων ὁ υἱὸς Ἰωνᾶ, tu ești Simon feciorul lui Iona; σὺ κληθήσῃ Κηφᾶς, tu te vei chema Chifa, ὃ ἐρμηνεύεται Πέτρος. ce se tâlcuiește, Petru.*

44. *Τῇ ἐπαύριον (Iar) a doua zi ἠθέλησεν a vrut ὁ Ἰησοῦς Iisus ἐξελθεῖν să meargă εἰς τὴν Γαλιλαίαν· în Galileea, και εὕρισκει Φίλιππον și a aflat pe Filip, και λέγει αὐτῷ· și i-a zis lui: ἀκολουθεῖ μοι. vino după mine.* 45. ἦν δὲ ὁ Φίλιππος ἀπὸ Βηθσαῖδά, *și era Filip (Iar Filip era) din Vitsaida, ἐκ τῆς πόλεως Ἀνδρέου και Πέτρου. din orașul lui Andrei și al lui Petru.* 46. εὕρισκει Φίλιππος *A aflat Filip τὸν Ναθαναήλ pe Natanail, και λέγει αὐτῷ· și zice lui: ὃν ἔγραψε Μωϋσῆς pentru care a scris Moise ἐν τῷ νόμῳ în lege και οἱ προφηταί, și proorocii, εὕρηκαμεν, am aflat, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ Ἰωσήφ pe Iisus fiul lui Iosif, τὸν ἀπὸ Ναζαρέτ. care este din Nazaret.* 47. και εἶπεν αὐτῷ Ναθαναήλ· *și a zis Natanail lui: ἐκ Ναζαρέτ δύναται τι ἀγαθὸν εἶναι; din Nazaret poate fi ceva bun? λέγει αὐτῷ Φίλιππος· Zice Filip lui: ἔρχου και ἴδε. vino și vezi.* 48. εἶδεν ὁ Ἰησοῦς *A văzut Iisus τὸν Ναθαναήλ pe Natanail ἐρχόμενον venind πρὸς αὐτὸν către Dânsul, και λέγει περὶ αὐτοῦ· și a zis pentru dânsul: ἴδε ἀληθῶς Ἰσραηλῆτης, iată cu adevărat israilitean, ἐν ᾧ întru care δόλος vicleșug οὐκ ἔστι. nu este.* 49. λέγει αὐτῷ Ναθαναήλ· *Zis-a Natanail Lui: πόθεν με γινώσκεις; de unde mă cunoști? ἀπεκρίθη Ἰησοῦς Răspuns-a Iisus και εἶπεν αὐτῷ· și i-a zis lui: πρὸ τοῦ σε Φίλιππον φωνῆσαι, mai înainte până a nu te chema pe tine Filip, ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν εἶδόν σε. fiind tu sub smochin, te-am văzut.* 50. ἀπεκρίθη Ναθαναήλ και λέγει αὐτῷ· *Răspuns-a Natanail și i-a zis Lui: ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, Ravvi, tu ești Fiul lui Dumnezeu; σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. tu ești împăratul lui Israil.* 51. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς και εἶπεν αὐτῷ· *Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: ὅτι εἶπόν σοι, (pentru) că am zis ție, εἶδόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, (că) te-am văzut sunt smochin, πιστεύεις; crezi? μείζω τούτων ὄψει. Mai mari decât acestea vei vedea.* 52. και λέγει αὐτῷ· *și i-a zis lui: ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, amin, amin, grăiesc vouă: ἀπ' ἄρτι de acum ὄψεσθε veți vedea τὸν οὐρανὸν cerul ἀνεωγῶτα, deschizându-se, και τοὺς ἀγγέλους τοῦ Θεοῦ și pe îngerii lui Dumnezeu ἀναβαίνοντας suindu-se και καταβαίνοντας și pogorându-se ἐπὶ τὸν γῆν τοῦ ἀνθρώπου. peste Fiul Omului.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β CAPITOLUL 2

1. *Και τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ* *și a treia zi γάμος nuntă ἐγένετο s-a făcut ἐν Κανᾶ* *în*

τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐτόν. *și în trei zile o voi ridica.* 20. εἶπον οὖν οἱ Ἰουδαῖοι· *Și au zis Iudeii: τεσσαράκοντα καὶ ἕξ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, ἢν patruzeci și șase de ani, s-a zidit biserica aceasta, καὶ σὺ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; și tu în trei zile o vei ridica?* 21. ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. *Iar El zicea pentru biserica trupului Său.* 22. ὅτε οὖν ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν, *Pentru aceasta când s-a sculat din morți, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ și-au adus aminte ucenicii Lui ὅτι τοῦτο ἔλεγε, că aceasta zicea lor; καὶ ἐπίστευσαν și au crezut τῇ γραφῇ scripturii καὶ τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. și cuvântului, care zisese Iisus.*

23. Ὡς δὲ ἦν ἐν τοῖς Ἱεροσολύμοις *Și (Iar) când era în Ierusalim ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, la praznicul paștelor, πολλοὶ ἐπίστευσαν mulți au crezut εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, întru numele Lui, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίει. văzând semnele Lui cele ce făcea.* 24. αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς *Iar însuși Iisus οὐκ ἐπίστευεν ἑαυτὸν αὐτοῖς nu se încredința pe sine lor, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας, pentru că El îi știa (cunoștea) pe toți,* 25. *καὶ ὅτι și că οὐ χρεῖαν εἶχεν n-avea trebuință ἵνα τις μαρτυρήσῃ ca cineva să mărturisească περὶ τοῦ ἀνθρώπου· pentru om; αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε că El știa τί ἦν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ. ce era în om.*

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ' CAPITOLUL 3

1. Ἦν δὲ ἄνθρωπος *Și (Iar) era un om ἐκ τῶν Φαρισαίων, din Farisei, Νικόδημος ὄνομα αὐτῷ, Nicodim numele lui, ἄρχων τῶν Ἰουδαίων. boier (începător) al Iudeilor.* 2. οὗτος ἄεστα ἦλθε *a venit πρὸς către αὐτόν Iisus νυκτὸς noaptea, καὶ εἶπεν αὐτῷ· și i-a zis Lui: ῥαββί, Ravvi, οἶδαμεν στίμ ὅτι ἀπὸ Θεοῦ că de la Dumnezeu ἐλήλυθας ai venit διδάσκαλος· învățator, οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται ποιεῖν că nimeni nu poate aceste semne să facă, ἃ σὺ ποιεῖς, care Tu faci, ἐὰν μὴ ἦ ὁ Θεὸς μετ' αὐτοῦ. de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.* 3. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς *καὶ εἶπεν αὐτῷ· Răspuns-a Iisus și i-au zis lui: ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, amin, amin, grăiesc ție: ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἄνωθεν, de nu se va naște cineva de sus, οὐ δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.* 4. λέγει πρὸς αὐτόν ὁ Νικόδημος· *Zice către El Nicodim: πῶς δύναται ἄνθρωπος cum poate omul γεννηθῆναι γέροντων; să se nască fiind bătrân? μὴ δύναται εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δευτέρου εἰσελθεῖν Au doară poate a doua oară să intre în pântecul maicii sale, καὶ γεννηθῆναι; și să se nască?* 5. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς· *Răspuns-a Iisus: ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, amin, amin, grăiesc ție: ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος de nu se va naște cineva din apă καὶ Πνεύματος, și din Duh, οὐ δύναται nu va putea εἰσελθεῖν să intre εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. întru împărăția lui Dumnezeu.* 6. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς σὰρξ ἐστὶ, *Ce este născut din trup, trup este; καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ Πνεύματος πνεῦμα ἐστὶ. și ce este născut din Duh, duh este.* 7. μὴ θαυμάσης *Nu te mira ὅτι εἶπόν σοι, căci am zis ție: δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. se cade vouă a vă naște de sus.* 8. τὸ πνεῦμα ὅπου θέλει πνεῖ, *Duhul unde voiește suflă, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, și glasul lui îl auzi, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται dar nu știi de unde vine, καὶ ποῦ ὑπάγει· și unde merge; οὕτως ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Πνεύματος. așa este tot care este născut din Duhul.* 9. ἀπεκρίθη Νικόδημος *καὶ εἶπεν αὐτῷ· Răspuns-a Nicodim și i-a zis Lui: πῶς δύναται ταῦτα γενέσθαι; cum pot să fie acestea?* 10. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς *καὶ εἶπεν αὐτῷ· Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ tu ești*

μη ἢ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. de nu va fi dat lui din cer. 28. αὐτοὶ ὁμοίως μοι μαρτυρεῖτε ὅτι εἶπον· Voi înșivă mărturisiți pentru mine, că am zis: οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός, nu sunt eu Hristosul ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμπροσθεν ἐκείνου. ci cum că sunt trimis înainte Aceluia. 29. ὁ ἔχων τὴν νόμφην νομφίος ἐστίν· Cela ce are mireasă, mire este; ὁ δὲ φίλος τοῦ νομφίου, iar prietenul mirelui ὁ ἐστηκώς καὶ ἀκούων αὐτοῦ, care stă și-l ascultă pe el, χαρᾶ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νομφίου. cu bucurie se bucură de glasul mirelui. αὐτὴ οὖν ἡ χαρὰ ἢ ἐμὴ πεπλήρωται. Deci această bucurie a mea s-a umplut. 30. ἐκείνον δεῖ ἀρξάνειν, Aceluia se cade a crește, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. iar mie a mă micșora.

31. ὁ ἄνωθεν ἐρχόμενος Cel ce vine de sus, ἐπάνω πάντων ἐστίν. deasupra tuturor este. ὁ ὢν ἐκ τῆς γῆς ἐκ τῆς γῆς ἐστὶ Cel ce este de pe pământ, pământesc este, καὶ ἐκ τῆς γῆς λαλεῖ· și de pe pământ grăiește; ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος cel ce vine din cer, ἐπάνω πάντων ἐστὶ, deasupra tuturor este, 32. καὶ ὁ ἐώρακε și ce a văzut καὶ ἤκουσε, și a auzit, τοῦτο μαρτυρεῖ, aceea mărturisește; καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ și mărturia Lui οὐδεὶς λαμβάνει. nimeni nu o primește. 33. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν Cela ce primește mărturia Lui, ἐσφράγισεν a pecetluit, ὅτι ὁ Θεὸς ἀληθὴς ἐστίν. că Dumnezeu adevărat este. 34. ὃν γὰρ ἀπέστειλεν ὁ Θεός, Că pe care a trimis Dumnezeu, τὰ ῥήματα τοῦ Θεοῦ λαλεῖ· cuvintele lui Dumnezeu grăiește; οὐ γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ Θεὸς τὸ Πνεῦμα. că nu cu măsură dă Dumnezeu Duhul. 35. ὁ πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν Tatăl iubește pe Fiul, καὶ πάντα δέδωκεν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. și toate le-a dat în mâna Lui. 36. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν ἔχει ζωὴν αἰώνιον· Cela ce crede întru Fiul, are viață veșnică; ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ οὐκ ὄψεται ζωὴν, iar cela ce nu ascultă pe Fiul, nu va vedea viață; ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ Θεοῦ μένει ἐπ' αὐτόν. ci mânia lui Dumnezeu va rămâne peste el.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ CAPITOLUL 4

1. Ὡς οὖν Deci dacă εἴγνω a înțeles ὁ Κόριος Domnul ὅτι ἤκουσαν că au auzit οἱ Φαρισαῖοι Fariseii ὅτι Ἰησοῦς că Iisus πλείονας μαθητὰς ποιεῖ mai mulți ucenici face καὶ βαπτίζει ἢ Ἰωάννης - și botează decât Ioan, 2. καίτοιγε Ἰησοῦς αὐτὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, (măcar că însuși Iisus nu boteza, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ - ci ucenicii Lui), 3. ἀφῆκε a lăsat τὴν Ἰουδαίαν Iudeea, καὶ ἀπῆλθεν și s-a dus iarᾶσι εἰς τὴν Γαλιλαίαν. în Galileea. 4. Ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς Σαμαρείας. Și trebuia să treacă El prin Samaria. 5. ἔρχεται οὖν Deci a venit εἰς πόλιν τῆς Σαμαρείας în cetatea Samariei, λεγομένην Συχάρ, care se cheamă Sihar, πλησίον τοῦ χωρίου aproape de locul ὃ ἔδωκεν Ἰακώβ care a dat Iacov Ἰωσήφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ· lui Iosif fiului său; 6. ἦν δὲ ἐκεῖ și era acolo πηγὴ τοῦ Ἰακώβ. puțul (fântâna) lui Iacov. ὁ οὖν Ἰησοῦς Iar Iisus, κεκοπιακῶς ostentit fiind ἐκ τῆς ὁδοπορίας de călătorie, ἐκαθέζετο οὕτως ședea așa ἐπὶ τῇ πηγῇ· la puț; ὥρα ἦν ὥσει ἕκτη. și era ca la al șaselea ceas. 7. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς Σαμαρείας A venit o femeie din Samaria ἀντλήσαι ὕδωρ. să ia apă. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Ζῖς-a ei Iisus: δός μοι πιεῖν. dă-mi să beau. 8. οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ Că ucenicii Lui ἀπεληλύθεισαν se duseseră εἰς τὴν πόλιν în cetate ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. să cumpere hrană. 9. λέγει οὖν αὐτῷ ἡ γυνὴ ἢ Σαμαρεῖτις· Deci a zis Lui femeia Samarineancă: πῶς σὺ Ἰουδαῖος ὢν παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς, cum tu, Iudeu fiind, ceri de la mine să bei, οὔσης γυναικὸς

Σαμαρείτιδος; femeie Samarineancă fiind eu? οὐ γὰρ συγχρῶνται Ἰουδαῖοι Σαμαρείταις. Că nu se amestecă Iudeii cu Samarinenii. 10. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Răspuns-a Iisus și i-a zis ei: εἰ ἤδεις τὴν δωρεὰν τοῦ Θεοῦ, de ai fi știut darul lui Dumnezeu, καὶ τίς ἐστὶν ὁ λέγων σοι, și cine este cel ce zice ție: δός μοι πιεῖν, dă-mi să beau; σὺ ἂν ἤτησας αὐτόν, tu ai fi cerut de la dânsul, καὶ ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. și ți-ar fi dat ție apă vie. 11. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Zis-a Lui femeia: Κύριε, οὐτε ἀντλημα ἔχεις, Doamne, nici ciutură nu ai, καὶ τὸ φρέαρ ἐστὶ βαθύ· și puțul este adânc; πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; de unde dar ai apa cea vie? 12. μὴ σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν Ἰακώβ, Au doară Tu mai mare ești decât Iacov părintele nostru, ὃς ἔδωκεν ἡμῖν τὸ φρέαρ, care ne-a dat nouă puțul acesta; καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε și el însuși dintr-însul a băut, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ și fiii lui καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ; și dobitoacele lui? 13. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτῇ· Răspuns-a Iisus și i-a zis ei: πᾶς ὁ πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου tot cel ce va bea din apa aceasta, διψήσει πάλιν· va înseta iarăși; 14. ὃς δ' ἂν πῖη ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ, iar cel ce va bea din apa, care Eu voi da lui, οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, nu va înseta în veac; ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώσω αὐτῷ, ci apa, care Eu voi da lui, γενήσεται se va face ἐν αὐτῷ întru dânsul πηγὴ ὕδατος izvor de apă ἀλλομένου sălτătoare εἰς ζωὴν αἰώνιον. întru viață veșnică. 15. λέγει πρὸς αὐτόν ἡ γυνή· Zis-a către Dânsul femeia; Κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, Doamne, dă-mi această apă, ἵνα μὴ διψῶ ca să nu mai însetez, μηδὲ ἔρχομαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. nici să mai vin aici să scot. 16. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Zis-a ei Iisus: ὕπαγε φώνησον τὸν ἄνδρα σου mergi și chiamă pe bărbatul tău, καὶ ἔλθε ἐνθάδε. și vino aici. 17. ἀπεκρίθη ἡ γυνή καὶ εἶπεν· Răspuns-a femeia și a zis: οὐκ ἔχω ἄνδρα. n-am bărbat. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Zis-a ei Iisus: καλῶς εἶπας ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω· bine ai zis că n-ai bărbat; 18. πέντε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, că cinci bărbați ai avut, καὶ νῦν ὃν ἔχεις și acum pe care-l ai, οὐκ ἔστι σου ἀνὴρ· nu-ți este ție bărbat; τοῦτο ἀληθὲς εἶρηκας. aceasta adevărat ai grăit. 19. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Zis-a lui femeia: Κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης εἶ σὺ. Doamne, văd că prooroc ești Tu. 20. οἱ πατέρες ἡμῶν Πάριτι noștri ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προσεκύνησαν· în muntele acesta s-au închinat; καὶ ἡμεῖς λέγετε ὅτι ἐν Ἱεροσολύμοις ἐστὶν ὁ τόπος ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. și voi ziceți, că în Ierusalim este locul unde se cade a se închina. 21. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Zis-a ei Iisus: γύναι, πίστευσόν μοι femeie, crede Mie, ὅτι ἔρχεται ὥρα că va veni vremea (ora), ὅτε οὐτε când nici ἐν τῷ ὄρει τούτῳ în muntele acesta, οὐτε ἐν Ἱεροσολύμοις nici în Ierusalim προσκυνήσετε τῷ πατρί. vă veți închina Tatălui. 22. ἡμεῖς προσκυνεῖτε Voi vă închinați ὃ οὐκ οἶδατε, căruia nu știți; ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ οἶδαμεν· noi ne închinăm căruia știm; ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐστίν. că mântuirea din Iudei este. 23. ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, Ci va veni vremea, καὶ νῦν ἐστίν, și acum este, ὅτε οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ când închinătorii cei adevărați προσκυνήσουσι τῷ πατρί se vor închina Tatălui ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ· cu duhul și cu adevărul; καὶ γὰρ ὁ πατήρ și că Tatăl τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν. acest fel caută să fie cei ce se închină Lui. 24. πνεῦμα ὁ Θεός, Duh este Dumnezeu; καὶ τοὺς προσκυνούντας αὐτόν și cei ce se închină Lui, ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. cu duhul și cu adevărul se cade să se închine. 25. λέγει αὐτῷ ἡ γυνή· Zis-a Lui femeia: οἶδα ὅτι Μεσσίας ἔρχεται știm că va veni Mesia, ὁ λεγόμενος Χριστός· care se cheamă Hristos; ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, când va veni Acela, ἀναγγελεῖ ἡμῖν πάντα. va spune nouă toate. 26. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Zis-a ei Iisus:

ἐγὼ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. *Eu sunt, cela ce grăiesc cu tine.* 27. *καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, Ὡς atunci au venit ucenicii Lui, καὶ ἐθαύμασαν ὡς se mirau ὅτι μετὰ γυναικὸς ἐλάλει· cǎ cu femeia grăia; οὐδεὶς μέντοι εἶπε, însǎ nimeni nu i-a zis: τί ζητεῖς ce cauți? ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; Sau: ce grăiești cu dânsa?* 28. *Ἀφῆκεν οὖν τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἢ γυνή Iar femeia a lăsat ciutura sa, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν πόλιν, ὡς a mers în cetate, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις· ὡς a zis oamenilor:* 29. *δεῦτε ἴδετε ἄνθρωπον veniți de vedeți om, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα· care mi-a spus mie toate câte am făcut; μήτι οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; nu cumva acesta este Hristos?* 30. *ἐξῆλθον οὖν ἐκ τῆς πόλεως Deci au ieșit din cetate, καὶ ἤρχοντο ὡς veneau πρὸς αὐτόν. către Dânsul.*

31. *Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἡρώτων αὐτῶν Iar între acestea îl rugau pe Dânsul οἱ μαθηταὶ λέγοντες· ucenicii, grăind: ραββί, φάγε. Ravvi, mănâncă.* 32. *ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Iar El a zis lor: ἐγὼ βρωσιν ἔχω φαγεῖν, Eu mâncare am a mânca, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. care voi nu știți.* 33. *ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους· Iar ucenicii grăiau între dânșii: μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; nu cumva i-a adus Lui cineva să mănânce?* 34. *λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Zis-a lor Iisus: ἐμὸν βρωμά ἐστιν ἵνα ποιῶ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με mâncarea Mea este să fac voia Celui ce m-a trimis pe Mine, καὶ τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον. ὡς să sǎvârșesc lucrul Lui.* 35. *οὐχ ὑμεῖς λέγετε Au nu voi ziceți: ὅτι ἔτι τετράμηνός ἐστι cǎ încă patru luni sunt, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ὡς secerișul va veni? ἰδοὺ λέγω ὑμῖν, Iată zic vouǎ: ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ridicați ochii voștri, καὶ θεάσασθε ὡς vedeți τὰς χώρας, holdele, ὅτι λευκαὶ εἰσι cǎ sunt albe πρὸς θερισμὸν ἤδη. spre seceriș acum.* 36. *καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει Ὡς cela ce secerǎ, platǎ ia, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ὡς adună roadǎ în viață veșnicǎ; ἵνα καὶ ὁ σπειρών ὁμοῦ χαίρη ca să se bucure împreună ὡς cel ce seamǎnǎ, καὶ ὁ θερίζων. ὡς cel ce secerǎ.* 37. *ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινός, Cǎ întru aceasta este cuvântul adevǎrat, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπειρών cǎ altul este cel ce seamǎnǎ καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ὡς altul cel ce secerǎ.* 38. *ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν Eu v-am trimis pe voi să secerăți, ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε· unde voi nu v-ați ostenit; ἄλλοι κεκοπιάκασιν, alții s-au ostenit, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. ὡς voi ați intrat întru osteneala lor.* 39. *Ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης Iar din cetatea aceea πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτόν τῶν Σαμαρειτῶν mulți din Samarineni au crezut într-însul διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικός, pentru cuvântul femeii, μαρτυροῦσης ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. care mărturisea: cǎ mi-a spus mie toate câte am făcut.* 40. *ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτόν οἱ Σαμαρεῖται, Deci după ce au venit la Dânsul Samarinenii, ἡρώτων αὐτόν μείναι παρ' αὐτοῖς· îl rugau pe El ca să rămână la dânșii; καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. ὡς a rămas acolo două zile.* 41. *καὶ πολλῶ πλείους ἐπίστευσαν Ὡς mult mai mulți au crezut διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, pentru cuvântul Lui;* 42. *τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον ὡς femeii ziceau: ὅτι οὐκέτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν· cǎ nu mai credem pentru vorba ta; αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, cǎ însine am auzit, καὶ οἴδαμεν ὡς știm, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός. cǎ acesta este cu adevǎrat Hristos, Mântuitorul lumii.*

43. *Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας Iar după cele două zile, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν au ieșit de acolo, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Γαλιλαίαν. ὡς a mers în Galileea.* 44. *αὐτὸς γὰρ ὁ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν Cǎ însuși Iisus a mărturisit, ὅτι προφήτης cǎ prooroc ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι ἦν patria sa τιμὴν οὐκ ἔχει. cinste nu are.* 45. *ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν*

Γαλιλαίαν, ὅτι (Deci) când a venit în Galileea ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ Γαλιλαῖοι, L-au primit pe Dânsul Galileenii, πάντα ἐωρακότες ἃ ἐποίησεν ἐν Ἱερουσόμοις fiindcă a fost văzut toate câte a făcut în Ierusalim ἐν τῇ ἑορτῇ· la praznic; καὶ αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. că și ei au (fost) venit la praznic.

46. Ἦλθεν οὖν πάλιν ὁ Ἰησοῦς ὅτι a venit Iisus iarăși εἰς τὴν Κανᾶ τῆς Γαλιλαίας, în Cana Galileei, ὅπου ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον, unde a făcut apa vin. καὶ ἦν τις βασιλικός, ὅτι era un om împărătesc, οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν Καπερναούμ· al căruî fiu era bolnav în Capernaum; 47. οὗτος ἀκούσας ὅτι Ἰησοῦς ἦκει ἀεστὰ αυζînd că Iisus a venit ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν, din Iudeea în Galileea, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν ἀ μερς la El, καὶ ἠρώτα αὐτὸν ὅτι-1 ruga pe Dânsul, ἵνα καταβῆ ca să se pogoare καὶ ἰάσῃται αὐτοῦ τὸν υἱόν· și să tămăduiască pe fiul lui, ἥμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. că era să moară. 48. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν· Iar Iisus a zis către el: ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα δῆτε, de nu veți vedea semne și minuni, οὐ μὴ πιστεύσητε. nu veți crede. 49. λέγει πρὸς αὐτόν ὁ βασιλικός· Zis-a către El omul cel împărătesc: Κύριε, κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον μου. Doamne, pogoară-te mai înainte până a nu muri fiul meu. 50. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Zis-a Iisus lui: πορεύου· mergi, ὁ υἱός σου ζῆ. fiul tău viu este. καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ὃν εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι a crezut omul cuvântului care a zis Iisus lui, καὶ ἐπορεύετο. și s-a dus. 51. ἤδη δὲ αὐτοῦ καταβαίνοντος ὅτι iată pogorându-se el, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήντησαν αὐτῷ slugile lui l-au întâmpinat pe el, καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες ὅτι i-au spus, zicând: ὅτι ὁ παῖς σου ζῆ. fiul tău este viu. 52. ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν ὥραν Deci îi întrebă pe ei de ceasul ἐν ᾧ κομψότερον ἔσχε. întru care i-a fost mai bine. καὶ εἶπον αὐτῷ ὅτι ὅτι i-au zis lui, ὅτι χθὲς ὥραν ἐβδόμην că ieri în ceasul al șaptelea ἀφήκεν αὐτὸν ὁ πυρετός. l-au lăsat frigurile. 53. ἔγνω οὖν ὁ πατήρ Deci a cunoscut tatăl ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ că în ceasul acela a fost, ἐν ᾧ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ἐν care a zis Iisus lui: ὅτι ὁ υἱός σου ζῆ· fiul tău viu este; καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς ὅτι și a crezut el καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ ὅλη. și casa lui toată. 54 Τοῦτο πάλιν Ἀεστὰ iarăși δεῦτερον al doilea σημεῖον semn ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἀ fecut Iisus, ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἰουδαίας εἰς τὴν Γαλιλαίαν. venind din Iudeea în Galileea.